

Na podlagi 29. člena Zakona o knjižničarstvu (Ur. list RS, št. 87/2001) in na podlagi 26. člena Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. list RS, št. 73/2003) in Pravilniku o vrstah in izboru elektronskih publikacij za obvezni izvod (Ur. list RS št. 90/2007) je Senat Univerze na 33. redni seji dne 21. 6. 2010 sprejel naslednji

**PRAVILNIK
O OBVEZNEM IZVODU PUBLIKACIJ UNIVERZE V MARIBORU**

Št.: A6/2010

I. SPLOŠNE DOLOČBE

**1. člen
(vsebina pravilnika)**

Ta pravilnik ureja področje obveznega izvoda publikacij Univerze v Mariboru (UM), določa namen in predmet obveznega izvoda, zavezanca za obvezni izvod in naloge UKM.

V tem pravilniku se izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

**2. člen
(namen obveznega izvoda)**

Namen obveznega izvoda je zagotoviti ohranjanje in dostopnost določenega števila izvodov vseh publikacij, ter omogočiti izvajanje bibliografskega nadzora in izdelavo univerzitetne bibliografije.

To so publikacije:

- ki so bile izdane, založene, objavljene, izdelane ali razmnožene na Univerzi v Mariboru in
- ki jih je Univerza v Mariboru izdala v soizdajateljstvu kot nacionalno kulturno in znanstveno dediščino Univerze v Mariboru.

Avtorje, delavce Univerze v Mariboru, ki so izdali ali objavili v samozaložbi ali pri drugi založbi/izdajatelju kot samostojno publikacijo ali del publikacije, se vzpodbuja, da zagotavljajo obvezni izvod publikacije.

II. PREDMET OBVEZNEGA IZVODA

3. člen (predmet obveznega izvoda)

Predmet obveznega izvoda so naslednje vrste publikacij:

- tiskane publikacije v vseh tiskarskih ali razmnoževalnih tehnikah ali na kateremkoli mediju, kakršni so: knjige, brošure, serijske publikacije, separati, muzikalije, kartografsko gradivo in drobni tisk (vabila, plakati, programi, itd.), skupaj z dodatki ali prilogami;
- zvočni zapisi na raznih nosilcih;
- slikovni zapisi na raznih nosilcih;
- elektronske publikacije, distribuirane na fizičnih nosilcih in elektronske publikacije, dostopne na računalniških omrežjih ali svetovnem spletu,
- publikacije, ki so kombinacija vrst zapisov iz prejšnjih alinej;
- publikacije na nosilcih zapisov, ki se bodo pojavili z nadaljnjim razvojem.

4. člen (število obveznih izvodov)

Zavezanci so dolžni depozitarni organizaciji (v nadaljevanju besedila UKM) poslati ali predložiti kot obvezni izvod po 2 izvoda publikacij iz prejšnjega člena.

Obveznost predložitve obveznega izvoda velja za prvo in vse naslednje izdaje, ponatise, različice in podobne publikacije ter za vse priloge in dodatke, s katerimi se publikacija razširja v javnosti, razen za dotise.

V primeru izdaje učbenikov (univerzitetni učbenik, skripta, zapiski predavanj, zbrano gradivo, drugo učno gradivo), mora zavezanec predložiti kot obvezni izvod najmanj 8 izvodov publikacije, od tega 4 UKM in najmanj 4 knjižnici pri članici UM, ki je zavezanec obveznega izvoda UM. V primeru ponatisa učbenikov mora zavezanec predložiti kot obvezni izvod najmanj 4 izvode publikacije, od tega 2 UKM in najmanj 2 knjižnici pri članici UM, ki je zavezanec obveznega izvoda UM.

V primeru sestavnih delov - člankov iz revij, predložitve obveznega izvoda kot celotne publikacije ni potrebna in je predmet obveznega izvoda separat članka.

V primeru doktorskih disertacij in znanstvenih magistrskih del se predloži en tiskan izvod in en elektronski izvod UKM in en tiskan izvod knjižnici članice UM.

V primeru magistrskih del po bolonjskem študiju in drugih zaključnih del dodiplomskega študija se predloži en elektronski izvod UKM in en tiskan izvod knjižnici pri članici univerze, ki je zavezanec obveznega izvoda UM.

Predloži se en izvod elektronskih publikacij/dokumentov na računalniških omrežjih ali svetovnem spletu.

5. člen (obvezni izvod elektronskih publikacij)

Elektronske publikacije, ki so predmet obveznega izvoda, morajo biti predložene brez elektronske zaščite dostopa ali pa morajo zanje založniki ali drugi primerljivi subjekti zagotoviti UKM dostopno geslo za prevzem. Depozitarno okolje za predložitev elektronskih publikacij je Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru.

V primeru učbenikov (univerzitetni učbenik, ostalo učno gradivo) v elektronski obliki mora biti zagotovljen dostop tudi knjižnici pri članici UM.

Dostopna gesla za končne uporabnike elektronskih publikacij in pogoji uporabe se določijo s posebnimi dogovori med založniki oziroma izdelovalci elektronskih publikacij in UKM, tako da je mogoča uporaba obveznega izvoda vsaj v prostorih te organizacije za študijske in raziskovalne namene.

III. ZAVEZANCI ZA OBVEZNI IZVOD

6. člen (zavezanci za obvezni izvod)

Zavezanci za obvezni izvod so založniki, izdajatelji, distributerji in drugi primerljivi subjekti, ki delujejo v okviru Univerze v Mariboru kot njena članica ali del (v nadaljnjem besedilu: zavezanci), ki izdajajo, razširjajo ali objavljajo publikacije iz 3. člena tega pravilnika, tako da so dostopne javnosti, in so pravne osebe s sedežem ali podružnico v Republiki Sloveniji.

V primeru tega pravilnika je zavezanec za obvezni izvod Univerza v Mariboru oziroma njene članice.

Če ima publikacija več založnikov-članic UM, je zavezanec tisti, ki je v kolofonu naveden na prvem mestu.

Če je več založnikov, od katerih je en ali več članica UM, je zavezanec prva navedena članica Univerze v Mariboru.

7. člen (obveznosti zavezancev)

Za izpolnitev namena iz 2. člena tega pravilnika morajo zavezanci po tem pravilniku pošiljati UKM brezplačno in na svoje stroške s tem pravilnikom določeno število izvodov vsake publikacije ali zagotoviti UKM dostop do svojih elektronskih publikacij in njihov prevzem.

Publikacije, ki so predmet obveznega izvoda, morajo biti brezhibne ter v takem stanju in oblikah, v kakršnih so namenjene razširjanju v javnosti. Če UKM prejme poškodovan ali drugače nepopoln izvod, ga je zavezanec na njeno zahtevo dolžan nadomestiti z novim brezhibnim izvodom takoj po prejemu zahteve, najpozneje pa v dveh tednih.

Obveznost predložitve obveznega izvoda velja za prvo in vse naslednje izdaje, ponatise, različice in podobne publikacije ter za vse priloge in dodatke, s katerimi se publikacija razširja v javnosti.

8. člen
(roki za izpolnitev obveznosti zavezanca)

Zavezanci morajo obvezne izvode vsake publikacije poslati UKM najpozneje v 15 dneh po objavi ali začetku prodaje ali distribucije.

Zavezanci za obvezni izvod elektronskih publikacij na spletu, ki so zaščitene z dostopnim geslom, pošljejo UKM podatek o spletni lokaciji in geslo za prevzem publikacije najpozneje v 15 dneh po objavi na spletu in s tem omogočijo dostop do publikacije in prevzem obveznega izvoda.

9. člen
(potrditev prejema)

Zavezanci morajo skupaj z ustreznim številom obveznih izvodov publikacije predložiti dobavnico UKM. Ta potrdi datum prejema in število prejetih obveznih izvodov za vsako publikacijo.

UKM obvesti zavezanca za predajo obveznega izvoda elektronskih publikacij na spletu o datumu prevzema in naslovu vsake prevzete publikacije.

IV. DEPOZITARNE ORGANIZACIJE

10. člen
(depozitarna organizacija)

Depozitarna organizacija je dolžna sprejemati, zbirati, obdelovati, hraniti in dajati v uporabo za študijske, raziskovalne in podobne namene obvezni izvod v skladu s tem pravilnikom.

Depozitarna organizacija Univerze v Mariboru je Univerzitetna knjižnica Maribor oz. v izjemnih primerih 4. člena tega pravilnika knjižnice pri članici univerze.

11. člen
(zajemanje obveznega izvoda elektronskih publikacij na spletu)

Za urejanje in zbiranje obveznega izvoda elektronskih publikacij se neposredno uporabljajo določbe Pravilnika o vrstah in izboru elektronskih publikacij za obvezni izvod Narodne in univerzitetne knjižnice Ljubljana.

12. člen
(hranjenje in uporaba obveznega izvoda)

Primerki obveznega izvoda se uporabljajo za izvajanje knjižničnih informacijskih storitev in dejavnosti.

Obvezni izvod elektronskih publikacij, ki so zaščitene z geslom, se uporablja skladno z določbami dogovora o uporabi obveznega izvoda med zavezancem in UKM, ki tak dogovor lahko sklene tudi z organizacijo, zastopnico založnikov teh publikacij, vendar mora biti publikacija na voljo vsaj za študijske in raziskovalne namene. UKM je odgovorna za zakonito uporabo in varovanje obveznega izvoda elektronskih publikacij pred zlorabo.

Če ima publikacija oznako tajnosti ali je bila zanjo s sodno odločbo naknadno določena prepoved distribucije, mora UKM ustrezno omejiti dostopnost obveznega izvoda.

13. člen

Ta pravilnik začne veljati v roku 8 dni po objavi v Obvestilih Univerze v Mariboru.

Rektor Univerze v Mariboru
Prof. dr. Ivan Rozman, l.r.